



การศึกษาสมรรถนะการแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร*

A STUDY GUIDANCE COMPETENCIES OF TEACHERS IN PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL.

THE GENERAL EDUCATION SECTION, AREA 1, BANGKOK

ณัฐพรเชษฐ์ สุขสมบัติวัฒนา

Nadpurached Suksombatwattana

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Email: nawadpoorached@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะการแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูแนะแนวในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อเสนอแนะเชิงนโยบายการแนะแนวในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร โดยระเบียบวิธีวิจัย แบบผสมผสานวิธี กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 92 รูป/คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์สถิติในการใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. สมรรถนะงานแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะด้านทักษะ ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.791) รองลงมา ได้แก่ ด้านคุณลักษณะ ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.778) และด้านความรู้ ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.7345) ตามลำดับ 2. ครูที่มีเพศ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานครควรส่งเสริมสมรรถนะให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับบริการจัดวางตัวบุคคล มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการและพฤติกรรมด้านสติปัญญา มีทักษะการนำข้อมูลที่ได้รับจากการใช้เครื่องมือมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระบบเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ทักษะในบทบาทของผู้ให้คำปรึกษา มีความสุขุม รอบคอบและ พัฒนาความ เข้มแข็ง ครูแนะแนวในสถานศึกษา เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน ออกแบบการประเมิน กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานของครูแนะแนว

คำสำคัญ: สมรรถนะ, การแนะแนว, โรงเรียนพระปริยัติธรรม

* Received June 1, 2024; Revised August 23, 2024; Accepted October 30, 2024



Abstract

This research the objectives are 1) to study the level of guidance competency of teachers in Phrapariyattidhamma School. General Education Department, Area 1, Bangkok 2) To compare the competency levels of guidance teachers in Phrapariyattidhamma School. General Education Department, Area 1, Bangkok Classified according to personal factors 3) To make recommendations for guidance policy in Phrapariyattidhamma schools. General Education Department, Area 1, Bangkok by research regulations mixed methods The sample group consisted of teaching personnel in Phrapariyattidhamma School. General Education Department, Area 1, Bangkok, 92 pictures/person, obtained from the purposive selection method. The tools used in the research are questionnaires and interviews. Statistics for analysis include frequencies, percentages, averages, standard deviations. One-way analysis of variance and content analysis. The results of the study revealed that: 1. Competency in guidance work of teachers in Phrapariyattidhamma School General Education Department, Area 1, Bangkok Overall it is at a high level. has the highest average ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.77). When considering each aspect, it was found that skill competency ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.791), followed by characteristics ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.778) and knowledge ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.734), respectively. 2. Teachers by gender, classified by age, educational level and work experience It was found to be significantly not different at the .05 level. 3. Phrapariyattidhamma School the General Education Department, Area 1, Bangkok should promote competencies for teachers to have knowledge about personal placement services. Have knowledge about intellectual development and behavior have the skills to analyze, synthesize, and organize information obtained from using tools for beneficial use. Skills in the role of a counselor, being calm, thoughtful and developing strength, guidance counselors in educational institutions Publish and publicize operating results. design assessment set standards for the work of guidance teachers.

Keywords; Competencies; Guidance; Phrapariyattidhamma School



บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินงานแนะแนวที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดจากการเป็นผู้นำในการกำหนดทิศทาง และสนับสนุนการทำงานแนะแนว โดยเฉพาะการคัดเลือกบุคลากรที่เหมาะสมเพื่อปฏิบัติงานแนะแนวเพราะครูแนะแนวถือได้ว่าเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดกิจกรรมแนะแนวให้กับผู้เรียน แต่ปัจจุบันปัญหาในการพัฒนาครูแนะแนวคือครูแนะแนวส่วนใหญ่ที่มีไม่ได้จบทางด้านแนะแนวมาโดยตรงและโรงเรียนส่วนมากก็ใช้ครูจากวิชาอื่นมาสอนแนะแนว จากการสำรวจข้อมูลครูแนะแนวทั่วประเทศ เมื่อปี พ.ศ. 2552 พบว่า ครูแนะแนวที่มีวุฒิโดยตรงมี 3,265 คน ส่วนครูที่ทำหน้าที่แนะแนวโดยผ่านการฝึกอบรมมีจำนวน 14,632 คน ทั้งยังมีครูแนะแนวที่ทำหน้าที่แนะแนวโดยไม่ผ่านการอบรมอีกถึง 23,656 คน เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียน 8 ล้านกว่าคนในประเทศไทย สอดคล้องกับ ผกาวรรณ อุษสกุล (2551) ได้ศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ครูแนะแนวส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาด้านการแนะแนว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพาศรี ไพรวรรณ (2552) พบว่า ครูที่สอนกิจกรรมแนะแนวส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้นซึ่งขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการสอนกิจกรรมแนะแนว ฉะนั้น จึงต้องใช้วิธีการพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่แล้วให้สามารถทำหน้าที่ในการสอนกิจกรรมแนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรดังกล่าว ได้แก่ ครูประจำชั้นซึ่งสอนกิจกรรมแนะแนวและรวบรวมข้อมูลนักเรียนช่วยเหลือให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา ตลอดจนร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือนักเรียน อีกทั้งบุคลากรที่รับผิดชอบงานแนะแนวบางคน ไม่ได้ปฏิบัติงานแนะแนวด้วยใจรักอย่างแท้จริง จึงขาดความเอาใจใส่และทุ่มเทที่จะมุ่งพัฒนางาน แนะแนวอย่างเต็มความสามารถ (นิรันดร์ จุลทรัพย์, 2558) และจากการศึกษาแนะแนวของประเทศไทย พบว่า ประสพปัญหาครูแนะแนวขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการแนะแนวขาดความเชี่ยวชาญ และไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและครูแนะแนวยังถูกแยกการทำงานอย่างโดดเดี่ยวขาดการประสานงานกับครูวิชาอื่นๆ และไม่สนองตอบกับปริมาณความต้องการเฉพาะของเด็กนักเรียนที่มีความแตกต่างกันมาก เนื่องจากครูแนะแนวมีปริมาณไม่เพียงพอ (แพรวนภา ชูเชิด, 2559)

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษารูปแบบหนึ่งของการศึกษาคณะสงฆ์ เป็นการศึกษาที่รัฐกำหนดให้มีขึ้นตามความประสงค์ของการศึกษา คณะสงฆ์เป็นการศึกษาที่รัฐกำหนดให้มีขึ้นตามความประสงค์ของ (พระราชวรมนู, 2521) ซึ่งมีมูลเหตุสืบเนื่องมาจากการจัดตั้งโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษาและบาลีวิสามัญศึกษาสำนักเรียนวัดกล่าวคือภายหลังจากการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสองแห่ง คือ มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย และสภาการศึกษามหามงกุฎราชวิทยาลัย ซึ่งเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2432 และ พ.ศ. 2489 ตามลำดับ ได้เจริญก้าวหน้ามากขึ้น ทางมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย จึงได้จัดแผนกมัธยมขึ้นมา เรียกว่าโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษากำหนดให้การเรียนบาลี นักธรรม และความรู้ชั้นมัธยม โดยรับรู้ผู้ที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อมาเมื่อโรงเรียนบาลีมัศึกษานี้ได้แพร่ขยายออกไปยังต่างจังหวัดหลายแห่ง มีพระภิกษุ และสามเณรเรียนกันมาก ทางคณะสงฆ์โดยองค์การศึกษาจึงได้กำหนดให้เรียกโรงเรียนประเภทนี้ใหม่ว่า โรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำนักเรียนวัด โดยมีมติคณะสังฆมนตรี และกระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกระเบียบกระทรวงให้โรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำนักเรียนวัดนี้ เปิดทำการสอบสมทบในชั้นตัวประโยค คือ ชั้น



ประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา และเมื่อสอบได้แล้วจะได้รับประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการอีกด้วย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้พระภิกษุและสามเณรนิยมเรียนกันมาก โรงเรียนประเภทนี้จึงแพร่หลายออกไปยังจังหวัดต่างๆ อย่างกว้างขวาง จนทำให้ทางการคณะสงฆ์เกรงว่าการศึกษารวม และบาลีจะเสื่อมลง เพราะพระภิกษุและสามเณรต่างมุ่งศึกษาวิชาทางโลกมากเกินไป เป็นเหตุให้ต้องละทิ้งการศึกษารวมและบาลีเสีย แต่ทางการคณะสงฆ์ก็ยังพิจารณาเห็นความจำเป็นของการศึกษาวิชาในทางโลกอยู่

ดังนั้นแม่กองบาลีสนามหลวง พระธรรมปัญญาบดี (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ฟั่น ชุตินฺธรมหาเถระ) จึงได้ตั้งคณะกรรมการ ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีขึ้นใหม่มีวิชาบาลี วิชาธรรม และวิชาทางโลก เรียกว่า บาลีศึกษาสามัญศึกษา และปริทัศน์ศึกษา ได้ประกาศเมื่อ พ.ศ. 2507 พร้อมกับได้ยกเลิกระเบียบของคณะสงฆ์มนตราว่าด้วยการศึกษาของโรงเรียนบาลีสามัญศึกษาสำนักเรียนวัดเสีย และกำหนดให้พระภิกษุสามเณรเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีที่คณะสงฆ์ได้จัดขึ้นใหม่ แต่การณปรากฏต่อมาว่า การตั้งสำนักเรียนตามแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีใหม่นั้นมีน้อย นักเรียนก็นิยมเรียนกันน้อย เพราะภิกษุสามเณรส่วนใหญ่ยังพอใจที่จะเรียน โดยได้รับประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการอยู่ ดังนั้น นักเรียนในโรงเรียนดังกล่าว จึงได้พากันเข้าชื้อกันเป็นนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ของวัดซึ่งตั้งขึ้นโดยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการบ้าง สมัครสอบเทียบบ้าง เข้าเป็นนักเรียนผู้ใหญ่บ้าง ทำให้การศึกษาของคณะสงฆ์ในช่วงนี้ระยะนั้นเกิดความสับสนเป็นอันมาก (กรมการศาสนา, 2521)

ในขณะเดียวกันได้มีผู้แทนราษฎรได้ยื่นเรื่องราวขอให้กระทรวงศึกษาธิการ เปิดการสอบสมทบในชั้นตัวประโยคให้แก่พระภิกษุสามเณร แต่กรมการศาสนาร่วมกับกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาลงความเห็นร่วมกันว่าควรจะต้องตั้งโรงเรียนขึ้นประเภทหนึ่ง เพื่อสนองความต้องการของพระภิกษุสามเณร โดยให้เรียนทั้งวิชาธรรม และวิชาสามัญศึกษาควบคู่กันไป โดยไม่มีการสอบสมทบ แต่ให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการสอบเอง และโดยพระบารมีของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (จวน อุฏฐายีมหาเถระ) “การศึกษาทางโลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้นตามความเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาพระปริยัติธรรม ก็จำเป็นต้องอนุวัตไปตามความเปลี่ยนแปลงของโลกบ้าง จึงเห็นสมควรที่จะมี หลักสูตรในการเรียนพระปริยัติธรรมเพิ่มขึ้นอีกแผนกหนึ่ง คือ หลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ได้ทั้งทางโลกและทางธรรมควบคู่กันไป”

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นทางผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการสมรรถนะครูแนะแนว เพื่อครูแนะแนวจะได้มีความรู้ มีทักษะ และมีสมรรถนะที่ดีในการดำเนินงานตามกระบวนการแนะแนว หากครูแนะแนวมีสมรรถนะที่ดี ก็จะส่งผลให้นักเรียนได้ค้นพบศักยภาพในตนเอง ค้นพบเป้าหมายในชีวิต และช่วยแนะแนวทางให้นักเรียนไปถึงยังจุดหมาย ช่วยให้นักเรียนมีทักษะชีวิต รู้เท่าทันตัวเองและสังคมสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะงานแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร



วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะการแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูแนะแนวในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเสนอแนะเชิงนโยบายการแนะแนวในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาสมรรถนะการแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร” เป็นรูปแบบงานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีดังนี้

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีประชากร ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากตารางเปรียบเทียบสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (R.V. Krejcie & D.W. Morgan) ใช้ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากรเช่นเดียวกัน และกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 92 คน

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

แบบสัมภาษณ์ (Interviewing) การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Formal Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารบุคลากรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 6 รูป/คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นเอง จากแนวคิด ทฤษฎี ที่ได้ทบทวนมาแล้ว คือ แบบสอบถามระดับสมรรถนะการแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร
2. แบบสัมภาษณ์ การส่งเสริมการแนะแนวในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร
 - 2.1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะการแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร



2.2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.3) ประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษา กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ผู้ควบคุมคุณวุฒินิพนธ์

2.4) สร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ตามระเบียบวิธีวิจัยให้มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับสมรรถนะการแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

2.5) นำเสนอโครงร่างแบบสัมภาษณ์ต่ออาจารย์ผู้ควบคุมคุณวุฒินิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Validity)

2.6) ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมคุณวุฒินิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ

2.7) จัดพิมพ์เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ให้เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้จริงเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยศึกษาจากเอกสารวิชาการและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ

1.3) สร้างเครื่องมือจากกรอบเนื้อหาในคำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

1.4) เสนอเครื่องมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าความเที่ยงตรง 0.8 – 1.0

1.5) นำเครื่องมือที่ได้ผ่านการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าที่ 0.804

1.6) นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย

1.7) ลักษณะและเกณฑ์การให้คะแนนเป็นมาตราส่วนประเมินค่าของคะแนน มี 5 ระดับ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดคือ 5 คะแนน ไปหาน้อยที่สุด คือ 1 คะแนน

2. แบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหากรอบความคิดของการวิจัย

2.2) สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร



2.3) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามในเบื้องต้น

2.4) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในเบื้องต้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 รูป/คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity)

2.5) นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 คน มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ให้สมบูรณ์แล้วนำไปสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญคุณอาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย กลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.2) นำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และนำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยทำการนัดหมาย วัน เวลา ที่จะขอความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในแจกแบบสอบถามและเก็บคืน

2. การสัมภาษณ์ (Interview) มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์

2.2) นำหนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไปมอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการให้สัมภาษณ์

2.3) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์และทำการบันทึกการสัมภาษณ์ด้วย การจดบันทึกภาพนิ่ง และเครื่องบันทึกเสียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1.1) ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

1.2) ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะการแนะแนวของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน



(Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยมีการแปลผลคะแนน สำหรับการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
3. การสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การคิดแบบอุปนัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 การศึกษาระดับสมรรถนะงานแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยเป็นพบว่า ครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่บรรพชา จำนวน 74 รูป และเป็นคฤหัสถ์ จำนวน 18 คน มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 46 คน อายุ 21-30 ปี จำนวน 19 คน อายุ 51-60 ปี จำนวน 18 คน และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 9 คน ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 75 คน คิด ปริญญาโท จำนวน 16 คน และปริญญาเอก จำนวน 1 คน ประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี จำนวน 56 คน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 27 คน และมากกว่า 10 ปี จำนวน 9 คน

ระดับสมรรถนะงานแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะครูแนะแนว

1) ด้านความรู้ พบว่า ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับบริการศึกษารวบรวมข้อมูล มีความรู้เกี่ยวกับบริการจัดวางตัวบุคคล และมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการและพฤติกรรมด้านสติปัญญา และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด ได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการและพฤติกรรมด้านสังคม ตามลำดับ

2) ด้านทักษะ พบว่า ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ทักษะการเลือกใช้เทคโนโลยีการสืบค้นและเลือกใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาได้อย่างเหมาะสม ทักษะการนำข้อมูลที่ได้รับการใช้เครื่องมือมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระบบเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และทักษะในบทบาทของผู้ให้คำปรึกษา และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด ได้แก่ ทักษะการประสานงานกับครูที่ปรึกษาเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ

3) ด้านคุณลักษณะ พบว่า ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคล มีความสุขุม รอบคอบ และสามารถสื่อสารให้ทุกฝ่ายเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด ได้แก่ มีการใช้เครื่องมือสร้างความสนใจ เช่น มีความใจเย็น ไม่อ่อนไหวง่าย เป็นต้น ตามลำดับ

องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว พบว่า ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ มีการศึกษาดูงาน (Study Tour) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) และมีการฝึกอบรมในงาน (On-the-Job Training) และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด ได้แก่ การให้รางวัล การแข่งขัน เป็นต้น ตามลำดับ



องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว พบว่า ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน ออกแบบการประเมิน และกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานของครูแนะแนว และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด ได้แก่ สร้างเครือข่ายระหว่างครูแนะแนว ศิษย์เก่า และผู้ปกครอง ตามลำดับ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 การเปรียบเทียบสมรรถนะการแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

1. สมรรถนะครูแนะแนวในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะครูแนะแนว องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว แยกตามสถานภาพ มีสมรรถนะ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2. สมรรถนะครูแนะแนวในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะครูแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว แยกตามอายุ มีสมรรถนะ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. สมรรถนะครูแนะแนวในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะครูแนะแนว องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว แยกตามระดับการศึกษา มีสมรรถนะ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. สมรรถนะครูแนะแนวในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะครูแนะแนว องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว แยกตามประสบการณ์การทำงาน มีสมรรถนะ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เสนอการแนะแนวในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะครูแนะแนว

1. **ด้านความรู้** ได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับบริการศึกษารวบรวมข้อมูล มีความรู้เกี่ยวกับบริการจัดวางตัวบุคคล มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการและพฤติกรรมด้านสติปัญญา ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนความคิดเห็น ทฤษฎี หลักการ รูปแบบ กรอบความคิด หรือข้อมูลอื่นๆ ที่มีความจำเป็น ครูแนะแนวมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษา

2. **ด้านทักษะ** ได้แก่ ทักษะการเลือกใช้เทคโนโลยีการสืบค้นและเลือกใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาได้อย่างเหมาะสม ทักษะการนำข้อมูลที่ได้รับจากการใช้เครื่องมือมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระบบเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ทักษะในบทบาทของผู้ให้คำปรึกษา จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน สามารถให้บริการเผยแพร่ ด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

3. **ด้านคุณลักษณะ** ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น มีความสุขุม รอบคอบ สามารถสื่อสารให้ทุกฝ่ายเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน มีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่อหน้าที่ มีความขยันขันแข็ง



อุตสาหกรรม ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ช่วยให้นักเรียนรู้จักวิธีการเรียน การศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม

องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว ได้แก่ การศึกษาดูงาน (Study Tour) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การฝึกอบรมในงาน (On-the-Job Training) พัฒนาความเข้มแข็งครูแนะแนวในสถานศึกษา กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว ได้แก่ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน ออกแบบการประเมิน กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานของครูแนะแนว ส่งเสริมครูหน่วยก้านดี ที่ไม่ได้จบแนะแนว ให้ไปศึกษาต่อในหลักสูตรการแนะแนว จัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้สำหรับครูแนะแนว

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การศึกษาสมรรถนะการแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร” สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับสมรรถนะงานแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่าครูมีความคิดเห็นต่อระดับสมรรถนะงานแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานครในระดับที่มากอาจสมรรถนะงานแนะแนว มีทักษะการเลือกใช้เทคโนโลยีการสืบค้นและเลือกใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาได้อย่างเหมาะสม มีความขยันขันแข็ง อุตสาหะ ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผลการวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีนรัตน์ ฉัตรอุทัย (2550) ได้ทำการศึกษารอบสมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุดของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารอบสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุด และศึกษาช่องว่างระหว่างความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะกับสมรรถนะที่มีอยู่ตามกรอบสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุด ของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถาบัน จำนวน 19 คน ผู้ใช้บริการห้องสมุด จำนวน 395 คน และผู้ให้บริการห้องสมุด จำนวน 39 คน รวมทั้งสิ้น 453 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบคำถามปลายเปิด และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า 1. กรอบสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุด มีจำนวน 11 สมรรถนะ ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก จำนวน 5 สมรรถนะ ได้แก่ การบริการที่ดี จริยธรรม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ และความร่วมแรงร่วมใจ และสมรรถนะประจำงานให้บริการห้องสมุด จำนวน 6 สมรรถนะ ได้แก่ การมุ่งเน้นที่คุณภาพ การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ การสืบเสาะหาข้อมูล ความถูกต้องของงาน จรรยาบรรณวิชาชีพ และความเข้าใจผู้อื่น และ 2. ช่องว่างระหว่างความต้องการในการพัฒนา



สมรรถนะกับสมรรถนะที่มีอยู่ตามกรอบสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุดจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ การบริการที่ดี จรรยาบรรณวิชาชีพ การมุ่งผลสัมฤทธิ์จริยธรรม การสืบเสาะหาข้อมูล ความถูกต้องของงาน การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ความเข้าใจผู้อื่น การมุ่งเน้นที่คุณภาพและความร่วมแรงร่วมใจ

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการแนะแนวของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

สมรรถนะครูแนะแนวในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะครูแนะแนว องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว เมื่อแยกตามสถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีสมรรถนะ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก ครูแนะแนวในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีรูปแบบและการแนะแนวในโรงเรียน ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความคล้ายคลึงกัน โดยผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ปราณี ตันติตระกูล (2556) พบว่า ระดับการควบคุมงานแนะแนวในโรงเรียน ทั้ง : บริการ ภาพรวมและแต่ละงานบริการอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ งานการบริการให้คำปรึกษางานการบริการจัดวางตัวบุคคล งานการบริการติดตามผล งานการบริการสนเทศ และงานการบริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลตามลำดับ ในส่วนของกาวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันของการควบคุมงานแนะแนวโรงเรียนพบว่า ปัจจัยการควบคุมงานแนะแนวในโรงเรียนทั้งบริการสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. เสนอการแนะแนวในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร
องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะครูแนะแนว

1.ด้านความรู้ ได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับบริการศึกษารวบรวมข้อมูล มีความรู้เกี่ยวกับบริการจัดวางตัวบุคคล มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการและพฤติกรรมด้านสติปัญญา ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนความคิดเห็น ทฤษฎี หลักการ รูปแบบ กรอบความคิด หรือข้อมูลอื่นๆ ที่มีความจำเป็น ครูแนะแนวมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษา

2.ด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะการเลือกใช้เทคโนโลยีการสืบค้นและเลือกใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาได้อย่างเหมาะสม ทักษะการนำข้อมูลที่ได้รับจากการใช้เครื่องมือมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระบบเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ทักษะในบทบาทของผู้ให้คำปรึกษา จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน สามารถให้บริการเผยแพร่ ด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

3.ด้านคุณลักษณะ ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น มีความสุขุม รอบคอบ สามารถสื่อสารให้ทุกฝ่ายเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน มีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่อหน้าที่ มีความขยันขันแข็ง อดทน ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ช่วยให้นักเรียนรู้จักวิธีการเรียน การศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม



องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว ได้แก่ การศึกษาดูงาน (Study Tour) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การฝึกอบรมในงาน (On-the-Job Training) พัฒนาความเข้มแข็งครูแนะแนวในสถานศึกษา กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนว ได้แก่ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน ออกแบบการประเมิน กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานของครูแนะแนว ส่งเสริมครูหน่วยก้านดี ที่ไม่ได้จบแนะแนว ให้ไปศึกษาต่อในหลักสูตรการแนะแนว จัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้สำหรับครูแนะแนว โดยผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ สุรางค์ ไชยสงคราม (2557) พบว่า การบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ตามความคิดเห็นของบุคลากรโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมและด้านบริการให้คำปรึกษาแตกต่างกัน และด้านบริการจัดวางตัวบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ งานบริการสำรวจข้อมูลด้านบริหารสารสนเทศ และด้านบริการติดตามและประเมินผล แตกต่างกับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดหาความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการและพฤติกรรมด้านสังคม 2)
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดการทักษะการประสานงานกับครูที่ปรึกษาเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ
- 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดการเรื่องความใจเย็น ไม่อ่อนไหวง่าย
- 4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
- 4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างเครือข่ายระหว่างครูแนะแนว ศิษย์เก่า และผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติการ

- 1) ควรกำหนดขอบเขตการประเมิน
- 2) ส่งเสริมการสอนงาน
- 3) ควรปฏิบัติงานตามหลักวิชาชีพจิตวิทยาการแนะแนว
- 4) ควรมีทักษะการจัดการจัดกิจกรรมแนะแนว
- 5) ควรมีความรู้เกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษากการพัฒนาสมรรถนะการแนะแนวของครูในโรงเรียน
- 2) ควรศึกษากิจกรรมส่งเสริมการศึกษาต่อยอดองค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะการแนะแนวของครูในโรงเรียน
- 3) ควรศึกษากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะการแนะแนวอย่างมีประสิทธิภาพ



บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ผกาวรรณ อู่สกุล. (2551). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- ยุพาศรี ไพรวรรณ. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสอนกิจกรรมแนะแนว*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิตบัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2558). *การแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน*. สงขลา: สาขาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- แพรวนภา ชูเจิด. (2559). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตสาขาจิตวิทยาการแนะแนว ระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.
- มณีรัตน์ ฉัตรอุทัย. (2550). *การศึกษากรอบสมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุดของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (รายงานวิจัย)*. มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- ปราณี ตันติตระกูล. (2556). *ปัจจัยการควบคุมงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาวิทยานิพนธ์* ป.ร.ด. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรางค์ ไชยสงคราม. (2557). *การบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. บุรีรัมย์.